

Acords de Govern

24 de gener de 2023

El Govern aprova el Decret de reestructuració del Departament d'Interior

- **Es crea el Gabinet de Seguretat i Polítiques Transversals per promoure les polítiques de seguretat i emergències des d'un punt de vista feminista**

El Govern ha aprovat avui un decret llei de reestructuració del Departament d'Interior. Una de les modificacions que preveu la nova estructuració és la creació del Gabinet de Seguretat i Polítiques Transversals, amb l'objectiu de promoure un enfocament de la seguretat i de les emergències des d'un vessant social i feminista.

El nou òrgan, que depèn directament de la Secretaria General, té com a principals funcions impulsar i fer el seguiment de les polítiques transversals del Departament d'Interior que impliquin transformació i innovació, com ara la implementació de la feminització i la incorporació de la perspectiva de gènere en les accions relatives a la seguretat i a les emergències.

Entre les funcions del Gabinet de Seguretat i Polítiques Transversals també hi ha l'impuls i la promoció de polítiques públiques que potenciïn la transparència i la rendició de comptes de les actuacions dels cossos operatius; la direcció i coordinació d'estudis estratègics en l'àmbit de la seguretat i les emergències; la direcció de l'elaboració l'Informe de Seguretat de Catalunya i del Pla general de seguretat de Catalunya, així com supervisar l'execució i avaluació del Pla; la coordinació de les polítiques transversals que afavoreixin la cultura de la igualtat en el Departament, garantint la feminització dels cossos operatius; la implementació i l'avaluació del model d'actuació per a l'atenció a les dones que pateixen violències masclistes; l'impuls d'estratègies per a l'abordatge integral de les violències masclistes o altres violències com les LGTBI fòbiques, i impulsar polítiques de reparació a les víctimes i de cura, entre d'altres.

D'altra banda, el Decret desplega l'estructura del Departament d'Interior establerta en el Decret 255/2021, de 22 de juny, i defineix les funcions de totes les unitats del Departament, excepte de les que tenen la seva pròpia normativa reguladora, com són l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, el Servei Català de Trànsit, el CAT112 i la Direcció General de la Policia.

La Generalitat s'incorpora al Consorci del Besòs

- **El Consell Executiu n'ha autoritzat avui la incorporació i la modificació dels Estatuts d'aquest ens, format pels ajuntaments de Barcelona, Sant Adrià del Besòs, Montcada i Reixac, Santa Coloma de Gramenet i Badalona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)**
- **El Consorci té com a objectiu facilitar la unitat d'acció pública en el seu àmbit territorial, amb competències per a la prestació de serveis públics, planejament urbanístic, obres ordinàries i l'impuls de projectes en l'àmbit econòmic, social, tecnològic i cultural**
- **La Generalitat impulsa actualment el Pla director urbanístic de les Tres Xemeneies per transformar aquest tram de façana litoral, canviant els actuals usos industrials per habitatges, equipaments i zones verdes, i impulsar-hi un hub audiovisual**

El Consell Executiu ha aprovat avui, a iniciativa dels departaments de Territori i Cultura, la incorporació de la Generalitat de Catalunya al Consorci del Besòs, juntament amb el text refós dels seus Estatuts. Així, el Consorci passarà a estar participat per cinc ajuntaments (Barcelona, Badalona, Sant Adrià del Besòs, Santa Coloma de Gramenet i Montcada i Reixac), la Generalitat i l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB).

La Generalitat ostentarà la presidència del màxim òrgan de govern de l'ens, el Consell General, de forma rotatòria cada dos anys amb l'alcalde o alcaldessa de Barcelona, i tindrà tres vocals més, un en representació del Departament de Territori i els altres dos en representació del Departament de Cultura, o d'un altre si així ho decideix la Generalitat. En total, el Consell General el formen 28 membres.

El Consorci del Besòs té com a objectiu facilitar la unitat d'acció pública i la coordinació en el seu àmbit territorial. Per això, té competències per a la prestació de serveis públics, planejament urbanístic, execució i conservació d'obres ordinàries i d'urbanització, i en relació amb l'elaboració i execució de projectes en l'àmbit econòmic, social, tecnològic i cultural. Pel que fa al pressupost del Consorci, els Estatuts preveuen una aportació ordinària anual per part de la Generalitat de 800.000 euros, el 39,5% del total.

La incorporació de la Generalitat al Consorci del Besòs deriva de l'interès i la participació activa que tenen especialment dos departaments, els de

Territori i Cultura, en la transformació del riu Besòs i, específicament, en el sector de les Tres Xemeneies.

Un nou parc, equipaments, habitatges i hub audiovisual

Aquest interès es materialitza en el Pla director urbanístic (PDU) de les Tres Xemeneies, actualment en tramitació, redactat per la Generalitat en coordinació amb els ajuntaments afectats i el mateix Consorci del Besòs. Aquest Pla estableix les condicions per remodelar aquest tram del litoral, amb usos residencials i d'activitat econòmica i garantint la dotació dels espais lliures, equipaments i infraestructures necessàries per connectar amb la resta de ciutat metropolitana.

El PDU també facilitarà la reconversió d'aquest àmbit en un hub de projectes digitals, audiovisuals i culturals, incorporant continguts relacionats amb la capacitat professional, la transferència de coneixement entre universitats i l'activitat econòmica. El futur pol digital i audiovisual situat a les Tres Xemeneies ha de donar un impuls estratègic a la indústria audiovisual catalana i a l'ecosistema digital i d'innovació.

Un nou grup de treball s'encarregarà de proposar millores per als refugis de muntanya de Catalunya

- **Té caràcter temporal i haurà de formular les seves conclusions en un termini màxim de tres anys**
- **Els refugis no només ofereixen allotjament sinó que també fan tasques de conservació del medi i col·laboren amb els serveis de salvament i rescat**

Amb l'objectiu de proposar mesures de millora i d'ordenació dels refugis de muntanya, el Govern ha creat un grup de treball específic que en un termini màxim de tres anys haurà de presentar les seves conclusions. Concretament, identificarà els refugis que actualment hi ha a Catalunya, descriurà les instal·lacions de què estiguin dotats, proposarà a l'Executiu accions per fomentar l'interès públic i impulsarà la col·laboració institucional entre la Generalitat, les altres administracions i els organismes públics i privats.

El Grup de Treball de Refugis de Muntanya de Catalunya estarà adscrit al Departament de la Presidència i comptarà amb el suport del Consell Català de l'Esport. Es reunirà com a mínim cada sis mesos i els seus membres no percebran cap retribució per exercir les seves funcions.

Aquest grup interdepartamental estarà presidit per la secretària general de l'Esport i de l'Activitat Física. N'ostentaran les vicepresidències les persones titulars de les secretaries sectorials competents en matèria de planificació territorial, turisme, acció climàtica i salvaments. Les vocalies estaran exercides per la direcció del Consell Català de l'Esport i de representants de les direccions generals competents en matèria d'Administració Local, polítiques de muntanya, turisme, medi natural i biodiversitat, matèria tributària, salvaments, policia, gestió del medi natural i joventut. També en formaran part representants de l'Institut Català de les Dones, del Consell dels Governos Locals de Catalunya, del Consell General d'Aran, del SEM, de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, de la Unió Excursionista de Catalunya i del Centre Excursionista de Catalunya.

La importància dels refugis de muntanya

Els refugis de muntanya són un punt de referència, d'informació i molt especialment de seguretat davant les inclemències meteorològiques. Al mateix temps, desenvolupen una funció important en la sensibilització

dels visitants de la zona envers la protecció de l'entorn. No són només una construcció aïllada per poder-hi passar la nit sinó que la seva ubicació habitual en indrets de gran valor natural i paisatgístic, sovint en espais protegits, els confereix un paper especial que contribueix a la salvaguarda i coneixement d'aquests espais.

Actualment, a Catalunya hi ha una gran diversitat de refugis de muntanya, majoritàriament en zones d'especial protecció, alguns d'ells guardats i d'altres estrictament d'emergència, gestionats pels ens locals o, majoritàriament, per entitats esportives, que presten els seus serveis no només a esportistes federats, sinó a qualsevol persona que ho demani.

Aquests serveis no són únicament d'estada i d'allotjament sinó que abasten tasques d'informació i de conservació del medi i, de manera molt rellevant, d'aixopluc i col·laboració amb els serveis de salvament i rescat a la muntanya.

La llarga tradició de l'excursionisme català i d'aquests equipaments, la seva especial localització i la importància de les funcions que s'hi desenvolupen, fan necessària una anàlisi global i propositiva des de múltiples vessants competencials que permeti al Govern impulsar iniciatives que determinin el seu règim jurídic, les seves necessitats i proporcionin eines de col·laboració amb tots els sectors implicats.

El Govern renova el comitè tècnic que estudia les peticions d'identificació i recuperació de les víctimes de la Guerra Civil i el franquisme

- **L'actual director de Memòria Democràtica, Alfons Aragoneses, en serà el president, i la historiadora Gemma Domènech i Casadevall s'hi incorpora com a vocal**
- **El Mapa de fosses és una de les eines principals de la política pública de la Generalitat sobre fosses i desapareguts**
- **Actualment, s'han recuperat les restes de 846 individus i se n'han pogut identificar 18 gràcies al Programa d'identificació genètica**

El Govern ha acordat el nomenament del president i d'una nova vocal del Comitè Tècnic per a la Recuperació i la Identificació de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista, l'òrgan col·legiat que estudia les peticions de recuperació i identificació de persones desaparegudes durant aquest període, i que té com a eixos de la seva actuació la dignificació de les víctimes i l'exhumació de fosses.

El director general de Memòria Democràtica, Alfons Aragoneses, n'ocuparà la presidència en substitució d'Antoni Font, antic director general de Memòria Democràtica, i com a nova membre s'hi incorpora la historiadora Gemma Domènech i Casadevall, en substitució de Conxita Mir Curcó, que n'havia format part en qualitat d'experta de prestigi en el camp de la història contemporània.

Gemma Domènech i Casadevall, nova vocal

Domènech havia estat directora general de Memòria Democràtica del Departament de Justícia entre 2019 i 2021, i havia estat la màxima responsable de la implementació del Pla de fosses de Catalunya i la gestió i coordinació dels tres organismes autònoms dependents de la Generalitat en matèria de memòria democràtica (Memorial Democràtic, Museu Memorial de l'Exili i Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre).

És doctora en Història de l'Art per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i investigadora a l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural (ICRPC) des de 2009, d'on, a més, n'és directora des del setembre de 2022.

També és professora associada al Departament d'Història i Història de l'Art de la Universitat de Girona des de 2013, on imparteix assignatures de patrimoni cultural i museologia al grau d'Història de l'Art, al Màster de Gestió del Patrimoni Cultural en l'Àmbit Local i al Màster de Patrimoni Cultural. Des de maig del 2022, dirigeix la Càtedra Roses d'Arqueologia i Patrimoni Arqueològic.

Composició del Comitè Tècnic

Amb els dos nous nomenaments acordats avui pel Govern, el Comitè queda constituït pels següents membres:

President:

- Alfons Aragoneses Aguado, director general de Memòria Democràtica.

Vocals:

- Gemma Domènech i Casadevall, com a professional de prestigi reconegut en el camp de la història i la memòria democràtica.
- Josep Maria Gurt Esparraguera, com a professional de prestigi reconegut en el camp de l'arqueologia.
- Xavier Jordana Comín, com a professional de prestigi reconegut en el camp de l'antropologia física.
- Eneko Barbería Marcalain, com a professional de prestigi reconegut en el camp de la medicina forense.
- Rosa Ana Alija Fernández, com a professional de prestigi reconegut en el camp del dret.
- Carles Vallejo Calderón, en representació de les entitats sense ànim de lucre.
- Francesc Xavier Menéndez Pablo, en representació del Consell de Guberns Locals.
- Rafael de Yzaguirre Pabolleta, en representació del Consell de Guberns Locals.

La Llei de fosses

El Comitè Tècnic es va crear l'any 2009, amb l'entrada en vigor de la Llei de fosses. A banda de la presidència, que ha de ser una persona del Departament de Justícia, Drets i Memòria, la Llei preveu que el Comitè ha d'estar format per vuit vocals: cinc professionals i acadèmics de reconegut prestigi en la matèria; una persona que representi les entitats sense ànim de lucre i dos membres que representin el món local. Tal com estableix la normativa, els membres es nomenen per a un període de quatre anys.

Aquest òrgan col·legiat té funcions consultives i d'assessorament sobre les actuacions previstes a la Llei: localització, recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes, i senyalització i dignificació dels llocs dels enterraments com a espais de memòria.

La Llei sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, i la dignificació de les fosses comunes reconeix el dret dels familiars a obtenir informació sobre el destí dels seus parents desapareguts, a la dignificació i la senyalització del lloc de l'enterrament i, si escau, a la recuperació de les restes. L'objectiu és reconèixer la dignitat de les persones desaparegudes durant aquest període i el dret de la societat a conèixer la veritat del passat, evitar que les fosses comunes caiguin en l'oblit i senyalitzar i dignificar els llocs dels enterraments per recuperar-los com a espais de memòria.

18 víctimes identificades des de 2016

Actualment, a Catalunya hi ha 887 fosses de la Guerra Civil documentades, amb una xifra estimatòria de 20.000 persones enterrades. En total, el Govern ha pogut recuperar les restes de 846 individus en 77 fosses diferents, dels quals se n'han pogut identificar 18 gràcies al Programa d'Identificació genètica, que es va posar en marxa el 2016.